

FOTOJAHT. Õuetund - maastikumängu juhend

TEEMA: okaspuud

OSALEJATE VANUS: 7. klass

KESTUS: 45 minutit maastikumängu läbimiseks, lisaks arutelu järgmisel tunnil.

OSALEJATE ARV: 6 rühma (24 õpilasega klassis kujunevad rühmad 4-liikmelisteks, 30 õpilasega klassis aga 5-liikmelisteks)

ÕPETAJAPPOOLNE ETTEVALMISTUS:

1. Leida koolimaja lähiümbruses 6 punkti, kus kasvaksid erinevad okaspuud.
2. Igast punktist teha foto ning fotodest kujundada õpilastele liikumisskeem. Oluline, et iga rühma liikumisskeem oleks erinev, näiteks

1. rühma liikumisskeem: 1 ⇔ 2 ⇔ 3 ⇔ 4 ⇔ 5 ⇔ 6

2. rühma liikumisskeem: 2 ⇔ 3 ⇔ 4 ⇔ 5 ⇔ 6 ⇔ 1

3. rühma liikumisskeem: 3 ⇔ 4 ⇔ 5 ⇔ 6 ⇔ 1 ⇔ 2

jne.

3. Vahetult enne tundi paigutada igasse punkti kileümbrik prinditud küsimuslehtedega, nii, et 1. punkti ümbrikus oleksid lehekused 1. küsimusega, 2. punkti ümbrikus oleksid lehekused 2. küsimusega jne. Küsimuslehtede arv ümbrikus peab võrduma rühmade arvuga.

IGALE RÜHMALE VAJAMINEVAD VAHENDID:

- liikumisskeem
- kirjutusvahend
- kirjutusalus
- joonlaud

TUNNI KÄIK:

1. Õpilased jaotuvad 6 rühma
2. Iga rühm saab komplekti vajaminevaid vahendeid
3. Enne mängima asumist tuleb kindlasti rõhutada järgmist:
 - Punkte tuleb läbida etteantud liikumisskeemi järgi (muidu sattub ühte punkti liiga palju õpilasi korraga)!
 - Iga rühm võtab igast kileümbrikust ainult ühe lehekese küsimusega ja vastab sellele kohapeal, mitte hiljem!
 - Olulised on saadud teadmised, mitte liikumise kiirus!
 - Rühm, kes jõuab punkti viimasena, toob õpetajale ka kileümbriku!
4. Maastikumängult tagasi jõudnud õpilased annavad vahendid õpetajale!

KOOSTAJA: Urve Lehestik. Fotojahi idee pärineb RMK Sagadi looduskoolist.

1. LEHIS on heitlehine okaspuu männiliste sugukonnast. Eestis on lehis võõrliik, ta on meile sisse toodud arvatavasti juba 18. sajandil. Koolimaja ees päikselisel põndakul on neid kasvamas mitmeid. Tutvu lehisega erinevate meeleeelundite abil ning seejärel kirjeldada tema erinevaid osasid!

Tüvi on

Võra on

Oksad on

Okkad on

Pungad on

Käbid on

Vanasti nimetati lehist lehtmänniks. Millise nimetuse annaksite teie sellele puule?

☹ -----

2. KUUSK on inspireerinud mitmeid luuletajaid just talvel, Jõulude ajal. Täna loome kuusepuust kevadise haiku! Meenutame, et Jaapani luulevorm haiku on kolmerealine riimideta lühiluuletus, mille esimeses reas on viis, teises seitse ja kolmandas viis silpi. Haikusid kirjutatakse looduse teemadel.

.....

.....

.....

☹ -----

3. HARILIK ELUPUU on pärit Põhja-Ameerika idaosast ja on väga külmakindel. Elupuul on soomusjad okkad, mis paiknevad võrsel katusekivide taoliselt. Osadel okastel on vaigunäärmed, mis toodavad tugevalt lõhnavat mürgist õli. Elupuu on igihaljas. Tema soomused muutuvad talvel pruunikaks, kuid kevadel, soojade ilmade saabudes, muutub elupuu taas roheliseks. Ta talub üsna varjulist kasvukohta ja kannatab välja heitgaasiderikka õhu. Elupuud armastavad niiskemat mulda, kuivas ja liivases pinnases kasvavad halvasti. Elupuu juured ei taha olla asfalkõvaks tallatud pinnases. Mingil määral taluvad ta juured teiste lähedalasuvate puude juurte konkurentsi.

Vaatle ja otsusta, millised tingimused meie kooli juures kasvavale elupuule meeldivad ja millised mitte?

--	--

4. JUGAPUUGA suheldes arvesta kahe asjaoluga. Esiteks, jugapuu marikäbides olevad seemned, aga ka võrsed, okkad ja koor on surmavalt mürgised. Teiseks, jugapuu on hävimisohus ja seetõttu II kategooria looduskaitsealune taimeliik. Jugapuu on relikv – säilinud meil kunagistest soojematest aegadest.

Vaatle jugapuud! Tõmba valed sõnad lausetest maha!

Jugapuu okkad on lapikud/ümarad. Okaste tipud on teravad/ümarad.

Okkad on pealt tumerohelised/helerohelised ja alt tumerohelised/helerohelised.

Okkad kinnituvad okstele kolmekaupa/ühekaupa. Okaste pikkus on alla 3,5 cm/üle 3,5 cm.

☹ -----

5. Meie koolimaja läheduses ei kasva mitte ühtegi KADAKAT. Aga siin, selles paigas võiks üks kadakas kasvada! Ühenda joontega sobivad paarid!

MÄNGUHIMULINE POISIKE	TEEB KADAKAST SAUNAVIHA
ISA	VALMISTAB PAINDUVAST KADAKAOKSAST VIBU
VANAISA	MAITSESTAB SEAPRAADI KADAKAKÄBIDEGA
VANAEMA	NIKERDAB LÕHNAVAST KADAKAPUIDUST KUJUSID
PÕÕSALINNUD, RÄSTAD, KADAKATÄKSID	SEISAB KADAKAOKS PÜKSIS JA EI SAAGI ENAM PAHANDUST TEHA
PAHANDUST TEINUD POISIKE	LEVITAVAD KADAKAKÄBIDES OLEVAID SEEMNEID
ALKOHOLITÖÖSTUSE TÖÖLINE	SÖÖB IGA PÄEV PAAR VITAMIINRIKAST KADAKAKÄBI
INIMENE, KES EI TAHA HAIGEKSI JÄÄDA	KASUTAB KADAKAKÄBISID DZINNI VALMISTAMISEL

☹ -----

6. BINGO! Vastusteks on okaspuude nimed!

Levinuim puuliik Eestis (34% meie metsadest on pettaimetsad)	Kahekojalised kohalikud okaspuud	Heitlehine okaspuu
Tema teravatipulised okkad on kolmekaupa männases	Pimedate laante puu. Parim vihmavari.	Mürgised okaspuud
Ühekojalised kohalikud okaspuud	Ravimtaimena kasutatavad okaspuud	Meie ainuke ilma vaiguta okaspuu